

FINESTRA D'OPORTUNITAT per David Nàcher

La Crisis, una Oportunitat per aprendre?

En els temps que corren i tal com s'està desenvolupant la crisi és una bogeria pensar que aquesta situació pot tenir algun aspecte a favor o alguna cara del dau que es pot aprofitar per obtenir algun benefici. O no?

És impossible negar que aquesta crisi és la pitjor que es recorda i que està prou comprovat amb els números i els índex que ens impacten cada dia a les notícies. L'atur, la emigració de cervells i personal jove qualificat, la corrupció, els desnonaments i tots els altres maldecaps socials són prou evidents i no cal remarcar-los més en aquest article. Però sabent tot això des de bon principi i una vegada els núvols negres deixin pas al sol, haurem après i modificat alguna cosa? Hi ha alguna cosa que sigui positiva de la crisi actual?

El primer benefici, i el més palpable és l'activació social que hi ha hagut entre la ciutadania del nostre país. **Catalunya**, tradicionalment és una terra amb habitants pacients i que podem qualificar amb una nota mitja en el món social i civil. Si es veritat que si que hi ha molt moviment veïnal, juvenil i partidista/sindicalista, també podem assegurar que les seves accions tenen una arribada i durada curta, si ho comparem amb altres països. Els temps en que vivim han ajudat a la població a adonar-se encara més de la importància de les seves accions i de la seva repercussió. Des d'accions individuals fins a l'organització, la creació i la integració a organitzacions i moviments

socials han augmentat desproporcionadament aquests últims anys. La població, ja sigui per raons personals o per consciència de canvi social ha començat a veure la importància de la militància civil i consciència social.

Això ens porta cap al segon punt. A partir de la transformació social i de la voluntat de participació activa de la ciutadania ha començat la participació en ONGs i les seves accions. Si és veritat que moltes organitzacions del tercer sector han hagut de tancar o ajustar extremadament els seus pressupostos a la realitat, les accions de les que resisteixen s'han expandit. Les grans accions humanitàries del nostre país han trencat tots els rècords i la solidaritat ha arribat a punts insospitats fa uns pocs anys. Campanyes com la del **Banc dels Aliments** o la de **Càrites**, activisme des de la **Creu Roja** o el **micromecenatge** han incrementat notablement. També altres formes de participació més horitzontals i amb més participació i transparència s'estan experimentant arreu del país i ensenyen a la ciutadania com participar a favor dels seus drets.

No només l'activisme i el tercer sector s'està transformant. El tercer punt serveix per veure que el sector privat està patint un canvi, encara que petit, prou significatiu. Les empreses tradicionals heretades dels S. XIX, cada cop es veuen més ofegades en el cercle del capitalisme i altres opcions, totalment diferents estan aflorant. Primer de tot, les petites empreses o organitzacions tecnològiques o afincades a la web estan tenint un gran èxit. Estan creades per petits grups d'emprenedors i un gran nombre de petits accionistes que a part de rebre un impacte econòmic, aporten un cert grau de suport social.

El segon, són les empreses o cooperatives socials creades, evidentment, per obtenir un rèdit econòmic, però també per ajudar a la comunitat o a individus amb poques oportunitats. El major èxit del últims anys és la **Cooperativa de La Fageda**, que a part de ser un èxit de vendes, ajuda a persones amb poques possibilitats de ser ocupades. Aquestes empreses tenen un gran impacte al territori i ajuden a desenvolupar una nova idea industrial que combina guanys econòmics amb guanys territorials i socials.

Finalment l'última realitat industrial innovadora a partir de la crisi és la creació de la Banca Ètica. És una organització econòmica i empresarial que aprofita els seus

beneficis en projectes socials i comunitaris, agafant la idea de les antigues Caixes. Aquest tipus de banca ha augmentat a un nivell mai vistos en el nostre país, sobretot gràcies a la seva bona competitivitat i la seva consciència final. Si bancs com **Triodos**, ja són molt coneguts, altres més petits estan començar a néixer aportant noves oportunitats a joves emprenedors i organitzacions, que en època de recessió no tenen cap opció al crèdit.

Triodos Bank
Make your money make a difference

La Fageda i Triodos Bank, dues de les empreses que han emergit amb força durant la crisi

En quarta posició tenim els canvis en l'educació. Tot i que l'educació formal tradicional no ha canviat, com ho hauria d'haver fet i no ha sabut integrar les noves tecnologies, l'educació no formal ha agafat territori i cada vegada hi ha més població que les combina en una situació molt beneficiosa. Una educació més inclusiva i horitzontal, on el més important no és rebre formació sinó intercanviar informació i la creació de xarxes entre la població és una educació que ajuda a entendre aquest canvi i a participar activament en ell. També s'està canviant el concepte de que la educació és una eina per guanyar competències cap a una educació orientada a ensenyar com implementar aquestes competències i com combinar-les.

Totes les accions anteriors ens porten cap a la reorganització del sistema i la creació del que entenem com Emprenedoria Social. La figura del **Project Manager Social** i la creació del nou sistema és clau per assegurar la continuació de tot el canvi social. El gir ha de ser pautat i guiat per evitar grans xocs i diputes i sobretot per seguir obrint nous espais i crear noves idees.

Finalment, hem d'aprendre dels errors i veure que un sistema com el que hem tingut fins ara és inabastable i que potser hem de renunciar a quelcom en el futur, però que altres beneficis apareixeran i no podem renunciar a tot el canvi que queda per fer.